

GOLF PLATJA DE PALS, RESPONSABILITAT AMB EL MEDI AMBIENT

Antecedents

El camp de golf Platja de Pals, localitzat al cor de la Costa Brava, es troba envoltat d'un paisatge extraordinari. Assentat sobre unes antigues dunes continentals fixades amb pins a principis del segle XX, avui dia hom troba en aquest indret un magnífic entorn forestal amb una orografia molt suau, fruit d'aquella pionera actuació forestal. Ha esdevingut el camp de golf més antic de Catalunya atès que els seus primers nou forats es van inaugurar, amb molta expectació l'any 1966. Cal afegir, que la proximitat del mar confereix al camp un valor afegit.

La preocupació de la propietat pels aspectes ambientals del conjunt de camp de golf i les instal·lacions va fer que, a l'any 2004, s'endegués una gestió del camp de golf amb l'aplicació de criteris de sostenibilitat, amb el recolzament i l'esforç de la direcció i diversos tècnics

i responsables del camp, per a que la compaginació de la pràctica de l'esport amb la protecció del medi natural esdevingués una realitat.

A l'any 2006 es van assolir les distincions de qualitat i medi ambient internacionals ISO 9001 i 14001 pel que a dia d'avui la gestió global del camp es du a terme amb uns criteris de qualitat i totalment respectuosos amb el medi ambient. En aquesta memòria, es volen presentar alguns dels programes de gestió ambiental que s'estan duent a terme al camp de golf Platja de Pals i les seves instal·lacions, i que formen part de la gestió diària del camp.

Gestió del camp de golf

1. Reg del camp de golf: l'eficiència aplicada

L'aigua és un dels aspectes clau al que s'enfronten els camps de golf situats a les contrades mediterrànies atesa la eixutesa estival i les altes temperatures que pateixen a l'estiu. En aquest sentit, el camp de golf Platja de Pals gestiona aquest recurs de la millor manera possible per presentar un camp en unes condicions òptimes, amb una eficiència de reg adequada per evitar el malbaratament de l'aigua.

A l'actualitat, el sistema de reg del camp de golf es realitza amb aigua regenerada procedent de l'EDAR (Estació Depuradora d'Aigües Residuals) del municipi de Pals, de tal manera que tota l'aigua emprada és reutilitzada, tal i com estableix la normativa sectorial. Tanmateix, la presència de dos llacs d'acumulació i drenatge d'aigua complementen el reg.

El sistema de reg es du a terme amb un programa automatitzat mitjançant un PC que optimitza el consum d'aigua atès que controla al mil·límetre la superfície de camp que es rega. D'aquesta manera els gestors del camp saben en cada moment quina quantitat d'aigua s'està afegint, tot regulant-la en dies de pluja o nuvolositat, en els que es pot rebaixar el reg. Una moderna estació meteorològica completa aquest procés d'ajustament del reg.

2. Aplicació d'adobs i plaguicides: el seguiment integrat

L'aplicació d'adobs i plaguicides que es realitza al camp de golf compleix uns criteris definits com a agricultura integrada. En aquest sentit, els gestors del camp fan un seguiment diari de l'estat i qualitat de la gespa per a detectar possibles anomalies i actuar en el moment que es presenta un problema. Això contrasta amb els sistemes tradicionals que consisteixen en realitzar tot un seguit de tractaments preventius. Així doncs, amb el sistema integrat l'aplicació d'adobs i plaguicides és sensiblement menor i tant la gespa com el sòl es veuen sotmesos a una menor càrrega de productes. Amb aquest sistema, l'exposició als productes per part dels empleats és també menor.

La conseqüència d'aquest sistema és una gespa que creix d'una forma vigorosa i saludable, i un important estalvi de nutrients al sòl i al subsòl.

Un sistema de fertilització habitual als camps de golf, i que es du a terme en el Platja de Pals, és la deposició de les restes de gespa procedents de la sega.

3. Reducció de la zona de joc

Conscients que els camps de golf mediterranis no es poden gestionar com els que es situen a països més septentrionals, on l'abundància d'aigua i la manca d'elevades temperatures és una realitat, i amb l'objectiu de crear zones d'especial conservació, hi ha alguns trams del camp que reben un tractament especial. Donat que el sistema hídric permet regar gairebé al mil·límetre, els *greenkeepers* només reguen l'àrea que correspon a la zona de joc. Això permet deixar una zona de *rough* i *semirough* sense regar i per tant sense practicar tractaments.

Pineda en la que es manté el sotabosc, refugi d'espècies animals i vegetals.

Amb aquest sistema, hi ha una reducció de la zona de joc a on es desenvolupen un conjunt de comunitats vegetals i animals significatives.

4.- Comunicació i educació ambiental

El programa de comunicació i educació ambiental del Golf Platja de Pals inclou una formació específica per als empleats que han de manipular productes químics (*greenkeepers*) i una formació general per al conjunt dels empleats.

D'una forma regular, s'informa a tots els empleats de les activitats ambientals que s'estan duent a terme en el conjunt del camp. D'aquesta manera tots gaudeixen de la mateixa informació, la qual poden comunicar als clients i usuaris.

L'equip ambiental format per directius i tècnics del golf, que es reuneixen mensualment per avaluar i planificar-ne la gestió del camp, s'encarrega de donar aquesta formació.

Paral·lelament, hi ha una informació contínua als clients i usuaris sobre els aspectes ambientals del camp, a través de dues vies: informació a la plana web, a l'apartat *greencorner*, i mitjançant la informació subministrada a través dels plafons informatius ubicats a les zones de pas.

5.- Conservació del medi natural

Donat que la pràctica del golf es realitza a l'aire lliure, la disposició d'un medi natural en un immillorable estat de conservació és clau, tant per a la satisfacció del usuari com per la pròpia conservació del medi. Per disposar d'un entorn ben conservat existeixen tot un seguit de mesures, moltes de les quals el camp de golf Platja de Pals ja les està duent a terme.

El primer aspecte que ha de definir un camp de golf és la delimitació d'unes àrees denominades "àrees santuari", que són els sectors del camp que presenten un millor estat de conservació i que queden en certa manera aïllats de la zona de joc. És en aquests sectors a on s'actua d'una manera més eficient per a la protecció i conservació de la biodiversitat, sense oblidar però la resta del camp. Les diverses àrees santuari definides al camp de golf Platja de Pals corresponen a sectors de pineda amb sotabosc (veure imatge), que contenen força espècies del bosc mediterrani i diverses dels ambients dunars donat que aquestes pinedes estan assentades sobre

dunes. Així mateix, els llac d'acumulació d'aigua també estan catalogats com a àrees santuari ja que son un magnífic reservori hídric per a la fauna.

Mapa de les zones santuari (any 2005)

En quant a la conservació de la vegetació, a l'hora de condicionar les zones ajardinades i reforestar alguns indrets del camp, en la mesura del possible s'empren espècies mediterrànies, espècies autòctones, les quals estan ben adaptades als condicionants ambientals de la zona. El golf Platja de Pals parteix del fet que una gran àrea del camp ja està forestada amb diverses espècies de pins, fruit de l'actuació forestal realitzada a principis del segle XX.

Helicrisum stoechas

Adicionalment, es fa un seguiment regular de la vegetació amb l'objectiu de detectar i eliminar plantes exòtiques com és el cas del *Pytosporum* i d'altres que puguin aparèixer. D'una forma regular es fan inventaris de vegetació de les àrees santuari. Tanmateix, es realitzen periòdicament el seguiment de les espècies més emblemàtiques.

Calistegya soldanella

Cares a la protecció i conservació de la fauna, està en marxa un programa de promoció de la nidificació de les aus forestals insectívores, mitjançant la instal·lació de caixes niu. Fins al moment el programa ha estat un èxit, i s'han trobat fins a sis espècies diferents ocupant les caixes niu instal·lades al llarg del camp de golf. De la mateixa manera que amb la vegetació, es fa un seguiment de la fauna present al camp de golf.

caixa niu per insectívors

▲ caixa niu per mussols

Gestió de les instal·lacions

1. Residus

El camp de golf Platja de Pals realitza una gestió acurada dels seus residus, més enllà del que especifica la normativa sectorial. Així, mitjançant els contenidors de recollida selectiva gestionats pel Consell Comarcal es separen els següents residus:

- Vidre
- Plàstics, envasos i metalls
- Cartró i paper

Adicionalment, es disposa d'un contenidor especial per a les piles. Mitjançant un conveni amb les empreses subministradores dels fertilitzants i additius per la gespa, tots els envasos dels productes són recollits per la mateixa empresa per a la seva gestió i posterior reciclatge. La gestió global de la resta de residus es du a terme mitjançant una empresa homologada que duu a terme la recollida i gestió d'aquests, que es seleccionen i identifiquen adequadament. L'emmagatzematge dels productes fitosanitaris i residus es realitza segons la normativa vigent.

2. Aigua

L'aigua de les instal·lacions del camp de golf provenen de la xarxa municipal d'abastament i subministra tots els equipaments. Així mateix, les aigües residuals (d'origen domèstic) es recullen i canalitzen cap al col·lector municipal que les bombeja cap a l'EDAR de Pals. Aquesta retornarà al camp de golf depurada per al seu ús per a reg. Així mateix, el sistema establert pel reg dels vegetals de les zones ajardinades és eficient atès que s'utilitza el gota a gota i l'exhudació

3. Gestió Energètica

Bona part del subministrament energètic del camp de golf Platja de Pals prové de fonts d'energia no renovables: elèctrica, gas-oil i GLP (Gas Propà Liquefiet). Totes aquestes instal·lacions compleixen la normativa vigent en quant a emissions i funcionament.

Les mesures d'estalvi energètic que es duen a terme a les instal·lacions del camp són les següents:

- π Encesa automàtica de la llum exterior amb cèl·lula fotoelèctrica i temporitzador
- π Il·luminació de vials amb làmpades de baix consum de vapor de mercuri

A l'actualitat, es disposa d'un projecte per a la instal·lació d'energia solar a la pèrgola del camp de pràctiques.

4. Sorolls

D'una forma general, i per a la correcta pràctica de l'esport, els camps de golf no generen gairebé sorolls. Els sorolls derivats del funcionament de la maquinària i els associats a tasques de manteniment de les instal·lacions són mínims. Tot i això, regularment es duen a terme estudis d'impacte sonor del camp.

5. Emissions

Les activitats desenvolupades en un camp de golf no són contaminadores de l'atmosfera, segons indica el catàleg d'activitats industrials potencialment contaminants de l'atmosfera (CAPCA). Malgrat això, es controlen els punts generadors d'emissions.